

Vergaderjaar 2003–2004

29 200 B

Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2004

C

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 maart 2004

Op 17 februari jl. heb ik bij de behandeling van de begrotingen 2004 van BZK en het gemeentefonds op een vraag van de heer Van Raak enige feitelijke informatie toegezegd over de ontwikkeling van het gemeentefonds.

De heer Van Raak haalde pagina 119 van de Miljoenennota 2004 aan, waar blijkt dat het gemeentefonds met € 1,5 miljard afneemt van € 13,8 miljard in 2003 naar € 12,3 miljard in 2004. Naar zijn mening betrof dit volledig bezuinigingen. In het debat heb ik dit weersproken onder verwijzing naar de invoering van het BTW-compensatiefonds, waardoor een scheef beeld ontstaat.

In dit verband wijs ik op pagina 215 van dezelfde Miljoenennota, waar het gemeentefonds wordt toegelicht: «Per 2004 is de omvang van het gemeentefonds lager vanwege de uitname ten behoeve van de voeding van het BTW-compensatiefonds. Daarnaast wordt het lokaal categoriaal inkomensbeleid in de bijstand afgeschaft en het gemeentelijk minima-beleid beperkt».

Ter toelichting hierop nog het volgende: de uitname voor het BTW-compensatiefonds belooft ruim € 1,1 miljard. Daartegenover staat, dat gemeenten betaalde BTW voortaan kunnen declareren bij het BTW-compensatiefonds. Als geheel betreft het een *verschuiving* van geldstromen.

Wat betreft de beperking van het gemeentelijk minima-beleid: de in het Hoofdlijnenakkoord opgenomen bezuiniging van € 150 miljoen op het gemeentefonds is inmiddels aanzienlijk verminderd, als gevolg van wijzigingen bij de behandeling van de SZW-begroting in de Tweede Kamer. Ik doel op het amendement Verburg (€ 50 miljoen extra) en een aanvulling daarop van de zijde van het kabinet (€ 30 miljoen)¹. Daarbovenop komt nog het recente bericht van de zijde van de werkgevers over de toevoeging die zij voornemens zijn te doen aan het

¹ Tweede Kamer Vergaderjaar 2003–2004, 29 200 XV, nrs. 29 en 64.

gemeentefonds ter grootte van € 20 miljoen.¹ Per saldo resteert na deze verschillende maatregelen een bezuiniging van € 50 miljoen.

In het debat van 17 februari jl. bracht ik tevens naar voren dat de ontwikkeling van het gemeentefonds in de komende jaren globaal op de nullijn zal uitkomen, zelfs als rekening gehouden wordt met de inflatie en de bevolkingsgroei. Ter toelichting hierop verwijs ik naar het Financieel Overzicht Gemeenten 2003, waarin de ontwikkeling van de gemeentefinanciën in de komende jaren wordt geschetst. In september jl. verscheen een actualisatie, waarin het Hoofdlijnenakkoord en de Miljoenennota 2004 zijn verwerkt. De uitkomsten zijn vermeld in de Memorie van Toelichting op de gemeentefondsbegroting 2004 (Kamerstukken II, 2003–2004, 29 200 B, nr. 2, pp. 12–13).

Uiteraard betreft het een raming op grond van de verwachtingen, die golden bij de opstelling van de begroting 2004. Worden de inkomsten en de kosten op grond van deze verwachtingen tegen elkaar afgezet dan zal de vrije bestedingsruimte van de gemeenten in de jaren 2004 en 2005 afnemen. Voor 2006 mag uitgegaan worden van een verbetering van de situatie. Deze zal zich in 2007 zodanig voortzetten dat de vrije bestedingsruimte over de gehele kabinetsperiode positief zal uitvallen.

Overigens wijzen de meest actuele berekeningen ten behoeve van het opstellen van de Slotwet 2003 erop, dat het accres over 2003 achteraf neerwaarts moet worden bijgesteld. Het accres is evenwel nog steeds niet onaanzienlijk (dus: groei van het gemeentefonds). Over enige structurele doorwerking naar volgende jaren zijn geen harde uitspraken te doen. Vooralnog is er geen reden om het boven aangegeven meerjarig beeld bij te stellen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

---

¹ Brief staatssecretaris van SZW Kamerstukken II 2003–2004, 29 200 XV, nr. 73.